

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyszer évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felolvasó szerkesztő: Dr. OZIFRÁK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztésügyi közlemények
lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos petitos egyszerű hirdetésnél 20
fillér, többször hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyúlter petit sora 50 fill.

A munkáskérdés.

(B. É.) Arelatlannak nyugodtnak látszó kráter felelően forr, habborog, kavargó a föld méhe. Mégis mindenki halad a maga útján és a fönyőre bekészen nyugoszó emberömeget látván, azt hinné: a sors változatos hullámlásai közepette szokott medrében folyik az emberi kéz észveztette munkája, a villámgyorsasággal kattogó gépek egyhangú zakatolása. Csodás szerencséje az emberi természetnek, hogy lebecsüli a veszélyeket, melyek lépten-nyomon érhetnek. Tán a szokás hatalma, tán a minden emberben többé-kevésbé meglévő fatalizmus az okai, hogy a felszint, a látszatot elfogadják valónak, a kihílt, csendes kráter aggodalom nélkül övezik s nem gondolunk a föld tüzes mélyéből hatalmas, elemi erővel kitörni készülő evolúción.

Aki gondolkozva nézi mai társadalmunk berendezését, annak minden szemébe ötlék számos visszassága. É visszasságnak egy része erkölcsi, s orvoslatos éltikai eszközökkel volna elérhető. A társadalmi kérdésekkel foglalkozóknak sok fejlődést okoz, miképp lehetne elérni, hogy az emberiség közelebb juttassa az erényességhez és levetné mindazon felfeszéseket, melyek elkorcsosítják társalmunkat. Szép kívánság, ám ki hiszi el, hogy lesz valaha ott társadalom, melynek minden egyes tagja jóra való és becsületes? Mindazonáltal ezen a téren megfelelő hit- és népoktatással és jó törvényekkel nagy

eredményeket lehet elérni amennyiben ezek segítségével a büntények számát jelentékenyen apasztani lehet.

A modern élet szükségparancsolta tulpraktikus felfogásai mellett ilyen abszolút eredményeket anyagi téren kevésbé lehet elérni. Mert jóllehet egy-egy nemzet akár mezőgazdasága, akár ipari vagy kereskedelmi, akár pedig szerencsés konstallációk révén előnyösebb helyzetet csikarhat ki magának, a civilizált emberiség összessége általában nyög — és bizonyára még soká nyögni fog — a megélhetési nehézségek sulya alatt. Mindig eltekintve a kiváltságos helyzetekben levőktől, kikre az általánosság elve nem alkalmazható, azt látjuk minden vonalban, hogy sok emberi élet egymásbapakcsolása nélkülözi az összhangot. Abszolút igazságosság itt nincs, a mai viszonyok között nem is képzelhető. Az ember vagy többet vagy kevesebbet kap azért amit, nyújt, mint a mennyi joggal megilletné.

Különösen nagy az aránytalanság a kézi munkánál. Minthogy a munka életté ereje a társadalomnak, méltán jogot formálhat arra, hogy minden másnál többre becsülje. Aki keze munkájával segíti a társadalmat a megélhetésre nemcsak tisztellett érdemel, de megérdemelt bizonyára azt is, hogy maga is gondatlanul megélhesse. Hogy nincs úgy, arról nem — mint a szociálisták állítják — a nagytökések tehetnek. Legalább nem mindig, sőt ma már — amikor a munkások szervezkedése oly erős, hogy

majdnem mindenkor sikeresen érvényesíthetik követeléseiket — alig léteznek erre példa.

Rendjén van, hogy a munkás megkapja megfelelő bérét, s rossz ember, a ki ezt tőle megvoni kívánja. Ám azért a munkások legnagyobb részének helyzete ma is olyan, hogy csak tengődnék, szűkölködnek, sőt nyomorognak is. Hiába erős a szakszervezetek, hiába folytatnak bérlharcozat, a nagytőke, a sárgatöldig lehurcolt nagytőke nem teljesíti jogos kívánásait, mert — ismét leszámítva a kevés kivételt — nem teljesítheti. A nagytőke, mely munkásokat foglalkoztat, maga is dolgozik, s megkívánja a munkája bérét. A rideg matematika igazság, melyet a munkabérek megszabásánál szemmel kell tartania. Amikor a matematikai igazság vétőt kiált, megszűnik a humanitás s nem lehet kívánni, hogy valaki ipart csak azért folytasson, hogy helyettesítse a jötekmény intézkedésként feladatát és anyagilag — saját állandó kárára — segítse a nála alkalmazásban levő embereket.

Van ugyan más egy másik igazság is, amelyre a munkások hivatkoznak. Köveletjen a munkaadó többet a készítményért és juttassa a többletet, vagy jelentékeny részét a munkásnak. Így aztán a munkaadó vállalatára nem fizet rá. Igaz, nagyon igaz. Csak-hogy, sajnos, erre az igazságra meg a fogyasztó közönség fizet rá. Még pedig olyannyira, hogy — ha ez így tovább tart

TARCA.

A vén tároगतos.

Csendes, néma este csillagoknak ezre
És látnak le a fényes kurucz őrözökre,
Csillagos csillagos fenn a magas égen,
Ezért sorjában világitnak szépen . . .

Lent a tábort csendes, a kurucz vitézek
Bágydolt szemekkel az égkre néznek,
Émlemlenek némán a nagy messzeségbe,
„Mikor lesz, mikor lesz a harcunk már vége?”
Ké-skőri messze jobbra, balra döve,
Leföldt a nagy had a moholte földre,
On felülnek szépen, egy pár van csak éltben,
Elhagyott családja van meg az eszében . . .

On egy pár vén kurucz mesél az ifjaknak,
Ajlatos hallgatónk szavára hallgatnak,
Bágydolt időkör ábrándos meséket,
Tüneményes multból csudákat regélnek,
Bágydolt időkör mesélnek . . . regélnek,
Híres győzelmeiről Oesky vezérnek . . .

Selét lott az este, kőd szállt le a széllel,
Nagy fekete felhők terjeszkednek szíjjel,
Kerekülő felhő elfűdte a holdat:
„Ó éjszakák fiúk, folytassuk majd holnap!”

Végre rájuk száll az enyhét adó átom,
Békében nyugoszik a sereg immáron.

Egyszer csak a csendben egyre jobban, jobban,
Hallatszék távolból egy búbajos dallam,
Mint ha szellő sírna, zivatar zokogna,
Mint ha kurucz sereg szagolva, robogva
Vagtatna sötétben, routna szerzte szejjel:
Tároगतos csendül csendes őjjel.

Amott a sátor alatt szög cipány lány dalol,
— Oesky szedte föl harez után valahol —
A dalolás közbe köny gült a szemébe,
Vele sír Oesky kuruczok vezére.

S öreg tároगतos fujja lassan, halkán,
Mint ha szive, lelke benn volna a dalban . . .
A szép leány dalol, tároगतos zendül,
Kurucz diésőgről, kurucz győzelemről.
A szép leány dalol, az öreg csak fujja,
O he busan hangzik a tároगतosja!
. . . Egyszer sír, majd zokog, bánatos a hangja,
Ez a kurucz hősök harez ridoja.
Szomorun bug, messze elhalszik a hangja,
Olyan, mint a nemzet gyászkeserve, jaja,
A kurucz bánata ott zokog a dalban!
Zugva, mennydörögve, maskor meg csak halkán.

„Hadd szóljon az ének . . . Oh ne ezt a busat,
Vén tároगतos, most azt a vigat fujjad,
Zugjon tároगतos, hadd szóljon az ének,
Zengjed a nótáját Oesky vezérnek!”

A tároगतos s a lány szemébe köny gyűl,
Felharsan a nóta kurucz győzelemről,
Halkán, mint a lágy szello zendül meg a nóta,
Oesky nem hallott ilyet már regóta . . .
. . . Az öreg csak fujja, a leány kiseri,
Felzendül az ének: „Rákóczy, Beresényi.”

II.

Csendes, néma este kiesi kurucz csapat,
Bees városa fölél csak szalad . . . csak szalad,
Azt se tudják hova, azt se tudják merre,
„Áruló, áruló, a tüz fedjelme!”
A kis kurucz csapat meg azon az éjjel,
Az árulás híret mint a szél vitte szejjel,
Megrendül, ki halja: „való e hir, igaz,
Hát a kurucz között is megterem a gaz?”

III.

Vígsg mulatás van a labancz tábortban
Vitéz kurucz vezér Oesky is ott van.
Zeng a tároगतos, felzendül az ének,
Mulatós kedve van Oesky vezérnek
Körtől a labanczság örül, tánczol, mulat
Elzárta Oesky előt az utat,
Gaspádba kerüllet Oesky már véged,
Árulóval lelt, gyulázat ér teged.

Előtte polár van, labancz borral tele,
Árulás? Mit bánja? mamoros a feje.

Felhangzik az ének, zug a tároगतos,
Bánatos a hangja, szivet hasogató,
Majd lassan undolag, mint az alkonyi szél,
Tároगतos s a lány diésőgről regél,
Majd meg zugva, mint a bönbölő zivatar,
Mely bösz kavargással porfelhőket kavart,
Szomorú bánatos, zugva zug a hangja,
Kurucz diésőgrét gyászolja, siratja.

— mint a vízbe merülő patkányok a háj fedőzetére kell menekülnünk, oly hajóéra, mely elvisz messze, messzire — tengerentútra.

Erés, izmos közgazdaság ez, csak ez kell a magyarnak. Jobb sora leszén akkor a munkásoknak is, kiket szívesen vigasztalnak azzal, hogy, amíg meglesz nyugodtan várjanak. Fájdalom, hiába vigasztaljuk őt ezzel, azt mondják rá, hogy az egyszeri számar is épp akkor adta ki párját mikor már legjobban értelt a koplaláshoz.

Igy hát, ha folyik is a munka, a kedélyek mélyében csak tovább nyugtalanokodik a forogás, háborgás. S amikor — vajmi gyakran — kitor a jkráterből a tűzes láva, mind ráhull közgazdasági életünkre, melytől hovatovább annyi sebet ejt, hogy pusztulással fenyegeti nemcsak közgazdaságunkat, hanem magukat a munkásokat is, kiterve utóbbiakat annak, hogy még kevés kevések legyenek a fosztva.

Noha tehát ösztönten óhajtuk a munkások helyzetükön annyit javítsanak, amennyit csak lehet, mégis kívánatosnak tartanók, hogy — mielőtt felveszik a bércsapatot — szorgosan megvizsgálják, kibirja-e iparuk és munkaadójuk azt a követelést, melyet velök szemben támasztanak? Mert bizony volt már rá elég eset, hogy nagy gyáraknak is csak azért kellett beszűntetniük üzemeiket, mivel a munkások bérköveteléseit teljesíteni nem lehetett.

Pénzközvetítő irodák.

A fővárosi és most már a vidéki lapok kishirdetési rovataiban nap-nap után tíz-tizenöt olyan hirdetés lehet olvasni, amelyben úgy állami, mint magánbiztosítóknek hívekközvetítők „kedvező” feltételek mellett, rövid idő alatt, néhány napon belül — sőt akár olyan is, aki néhány óra alatt — kölcsönpénzt szerez, meg pedig kezres nélkül rendkívül olcsón és a legkellemesebb visszafizetési feltételek mellett.

Akik először fordulnak ilyen üzerekhez, azt hiszik — és a hirdetéses alapján joggal — hogy ezek fogják nekik a kívánt kölcsönt folyósítani. Csakhamar az első beszélgetés vagy levelezés

után megtudják azonban, hogy ő, az üzér, csak közvetíti az ügyleket, azaz a hitelt megszerzi, amelyet oly rettentően magas jutalékok közt ki, hogy ez a kölcsön vendők tőkének 15—20%-ot tesz! Ha a kölcsönvétel ebbé beleegye, akkor jön csak aztán a tulajdonképeni üzletmegkötés, t. i. a pénzüzér az üzorszohoz továbbítja az üzletet, illeget a kilenst, akit most ez zsarol meg olyképp, hogy állítót 8%-nyi kamat mellett folyósítja a kölcsönt, mely azonban tényleg úszóra kamattal növeli magát. Tudja mindenki, akinek ezekkel a hínakkal valaha dolga volt, néh jelent ez a 8%! Ez a legtovább esetben nem évi kamatot jelent, hanem azon rövid időtartamra jár, a melyre az üzlet szól, úgy hogy a tényleg fizetett kamat a különböző ezimek alatt leszámított telemes költségekkel együtt sokkal magasabb évi kamatalánknak felel meg. A költségek, információ díj, nyugtábelvétel, okmánybérlet, átiratási díj és különféle cím alatt szerepelnek, úgy, hogy a fiatal bank v. állami tisztviselő, akik fiatalagúnál és tapasztalanságunknál fogva annyit is könnyen hajlanak az adóságinálásra, a kölcsönvett összeg kamataival 20—30%-ot fizetnek és, hogy ebbé mégis belemennek, ennek oka a fentebb említett tapasztalanság és könnyelműségben kívül ezen üzerek csábító ajánlása is, akik a legvakítóbb hazugságokkal csalják lepre tudatlan és tapasztalatlan áldozataikat.

A koronáját ennek a zsarolási szisztémának azzal teszi rá a hitelközvetítő ur, hogy a változókat, amikor az adósok rendszerint megint nemsz penze, hogy változój bevéteihassa, felkereszi áldozatát, és maga tanácsolja, hogy ezt nem kell okvetlenül fizetni, mert hisz mirevaló a prolongáció. A pénzközvetítő rögtön felajánlja szolgálatait és hajlandó a kölcsönt további 3 óra meghosszabítani, ami újabb üzletet eredményez. Az adós kénytelen megint a pezsdónak ugyanannyi kamatot és a közvetítőnél megint ugyanoly magas jutalékok fizetni és így egy rokaról, amelyet már egyszer lenyuzott, újabb bört hoz le, vagyis ezt a prolongálást újabb, az előbbitől teljesen független üzletnek minősíti, amiért neki ugyanolyan nagy követelést díj jár. Lathatja mindenki, milyen brilliáns üzlet a pezközvetítés és így meg fogja a publikum érteni, hogy miért szaporodnak gabombán nap-nap mellett az ily természetű irodák a fővárosban és miér kell a napilapoknak a hirdetések között ma már egy teljesen speciális felirás rovatot vezetni ily cím alatt: „pezközvetítők”. — Egy csömöri uti közvetítő már a kishirdetéssel sem éri be, hanem nyitott körleveleket küld a budapesti banktisztviselőknak, amelyekben diszkrétan ajánl penzt. Ezt nevezi aztán diszkrétának! Hogy ezzel mennyire mozdítják ezek az urak elő a tisztviselők eladósodását, ehhez nem kell bővebb magyarázat.

S minthogy azon pár tragikus kimeneteli eset, amelyet a közönség a lapok után megtud, nem jánaitja ki az embereket és évenként számos fiatal ember kerül ily módon a bün lejtőjére (mert az utolsó stáció a börtön vagy revolver), legfőbb ideje volna, hogy az igazságügyminiszter a főváros területén virázgó rabfogzádkodást, amely számos fiatal egzisztenciát tett erkölcsileg és anyagiilag tönkre, tanulmányozni és leleget találna, hogy ezen, csak a zsehmetszéshez hasonlítható üzerekedést valami módon eltörölje a földszinétől.

HIREK.

— Gróf Bathányi Zsigmond nagylelkű adománya Jarásunk országgyűlési képviselője, gróf Bathányi Zsigmond csendiaki nagybirtokos, egy felállítandó óvoda czeitjára felajánlotta egyik murafüzési házáat teljesen teljesen 6 évre. A házban elhelyezést nyerhet egy száz gyermek befogadására képes óvoda és egy óvónő lakása. Az erre vonatkozó okiratot a nemes gróf a napokban adta át Járás Pósfay Pongrácz főszolgabírónak, aki a járás közönsége nevében leghalásabban köszönetét fejezte ki a gróf urnak eme nagylelkű tényéért. Pósfay Pongrácz az alapító levelet betervezteszi a vármegyéhez, mely a culturaalpból azután létesíteni fogja az óvodát és ezzel Csendlak és Murafüzes, e két összeépült község régi vágya meg teljesedése.

— Vadászat Felsőlendván. Gróf Széchenyi Tivadar v. b. t. t. a múlt hétfőn sikerült erdei vadászatot rendezett Felsőlendván. A vadászatban a főúri házigazdán kívül részt vettek ifj. gr. Széchenyi Tivadar honvéd huszár főhadnagy, Bossányi Mihály, dr. Czifrák János, Kollas Lipót, Saruga Frigyes és Stary Ferencz. Délben az erdőn fényes reggeli volt. Eselt 35 drb nyul, 28 fácánkakas, 1 özbak, 2 szalonka.

— Vadászat Battanyfalván. Múlt hétfőn gróf Szápáry László v. b. t. t. battanyfalvi vadászterületen körvadászat volt, amelyen részt vettek: Aczel József, Bodnar Endre, Gilyén Sándor, Horváth Geza, Kleinrád Jozsef, Leitner Jozsef, Most Lajos, Parkány Lajos, Pósfay Pongrácz, Türk Elemér, Schweinhammer János és dr. Vratartis Ivan. Eselt 225 drb nyul, 26 fogoly. Délben 1 orakor reggeli volt a battanyfalvi parkban.

Uj nótát fujj öreg, hisz tudsz te más újat,
Vedd a tarogatód és csak fujjad . . . fujjad,
Nincs harcoló kedvem, szerelemről zengjé,
Van-e kedvedtől több bánatomban ennél!

És az öreg könnye kiesordul szeméből,
Elszunyodik az ily galád beszédől.
Uj nótá kell, jól van, bizony már régóta
Délihábos ronán nem termelt új nótá,
Rólad szól a nótá, nosza lánynom zengjed,
Haad sirja ki magát a bánatunk benned,
A vén tarogatós elkezdi a nótát:
Rólad emlékezze könny gyül a szemembe,
Téged siratlak meg tűznek fejedelme.

Ocskay, Ocskay árulóvá lettel
Oh mond van-e vétek irtózatolabb ennél,
Nem elég: elhagyatd a Rákóczi hadat,
Elhagyod hazadat ősi magyar hazad.
Tűznek fejedelme, kurucok vezére,
Oh én látok, látok: bitó lesz a vége,
Volt szived eldobni azt a hősi fegyvert,
Vitéz seregéd, mely ezekkel megért,
Árulóvá lettel, oh meg mért is értem,
Könyörülő halál mert nem jöttél értem,
Lésztok, hat, igyatok, hisz csak úgy reng-e ház,
Közel van már véged, hej Ocskay vigyázz!
Báronyos a ruhád, diszes labancz fajtá,
Árulás jelképe kettős sas van rajta.
Mikor kurucz voltad nem izlett így a bor,
Labancz verrel oltád a szomjadat akkor,
A te neved egykor kurucz villám vala
Te voltál a nemzet beszélő anygala,
Hűten selma lettél, vitézid utálnak,
Oh mi lett a vége Ocskay hadának,
Testvéred megátllók, hű hívősed elhagy,

Oh van-e büntetés, égető kín ily nagy?
Hazáruló vagy, bitófan lesz véged,
Oh csak láthatnánk a bitófan teged,
Hollók lakmaroznak áruló testedből,
Keselyűk lépik ki a szived kebledből,
Szellő szeltes hordja emlékedet, hamvad,
Oh mivé is töltöd Ocskay magadat!
Átkozott lesz a föld, ahol tested pihen,
Ki könyet ejtne rá, nem leszen senkiesem.
Virág ott nem nő kopár lesz a tájek,
Ocskay heked ez sir alatt is fáj még!

Elhallgat a kis lány elfogyott az ének,
Néman hűledzenek a kurucz vezerek,
Ocskay labanczok kírantják a kardot,
Ocskay boszulás nélkül ezt nem hagyod,
Vén tarogatós te, nemed undok ferge,
Ez hat a nagy hála, lanfodot, hogy védte,
Ocskay hős kardja mentette meg lányod,
Jótevőd igrálmát hád szépen halálad?!

Ocskay szápadtan felkel a helyéről,
Börtöl tüzes arca halavány lesz, kékül,
Igazad van öreg, szépen eltalálod,
Gyáva áruló lett hős Ocskay had,
Ne szidjátok kérek, igazuk van nékik,
Ők meg hű magyarok szabadságuk védik,
Árulóvá lettem, oh atkos szemvedély,
A józan észszel ha egyszer versenye kél,
Legyírja az szívet, megölli az ész is
S oh én balga, rád mért hallgattam mégis? !
Égy pillanót volt csak, átkozott pillanót,
Árulóvá lettem s labancz zászló alatt
Harczolt vitéz seregem magyar magyar ellen

Oh hatalmas Isten árulóvá lettem;
Tarogatós s szép lány köszönöm a nótát,
Ocskay nótáért jutalmat mindigzad,
Itt van vigyetek el s odanyúl szívéhez,
Oh de ekkor olyan fájó szurást érez,
Háromszinnű zászló, itt volt szívem mellett,
Utolsó ereklém töled válnom kellett
S odanyújta, nekik azt a véres zászlót,
Amelyért sok ezer kurucz vitéz harczott:
„Vén tarogatós most ezt vigyetek bírül,
Ocskay hóvával megégerszer kibékül,
Kibékülök újra, majd ha már Ujváron
Magas bitó alatt halomatom várom . . .
S ha majd sok év múlva árva sirom felett
Lánynom ibolyát fakaszt a kikelet,
Jőjjetek siromhöz tanultjátok ottan,
Mikor csontom porlad lent a sirhalomban,
Okuljátok rajtam, bámi sertes éjzen:
Házát elarúlni a legnagyobb szörjen!”

IV.

Elnémult a zene csendes lett az éjjel
A mulató sereg későn oszlott széjjel,
Csendes néma éjjel fenn a magas égen
Csillagok csilognak, világítanak szépen.

Ungvári táborból nem messze valahol,
Szomorúan huhog búz fekete bagoly,
Ungvári táborban össze sugnak, bugnak,
Minden olyan rémes, a katonák busak.

Megjött már Ocskay, bezzeg mikor máskor,
Győztesen tért ide, volt mulatás, mámor,

— **Schweinhammer János** magyar állampolgár. A battyanfalvi Szent János fele uradalom népszerű tisztartója, a jó nachber, Schweinhammer János családjával együtt a magyar állam kötelekeibe felvettél. Az érdekes hírt tegnap délután a kaszinóban összegyűlt társaság előtt Pósfay Pongrácz főszolgabíró mondotta el, ki egyáltalán a jelen levő új honpolgárt a kaszinó tagok zajos étlenei közepette üdvözölte.

— **Ratkói Tivadar névnapja.** Csütörtökön este a Dobrái vendéglőben nagy társaság ünnepelel Ratkói Tivadar építész névnapját. Az általános szeretetnek és közbizalomnak örvendő derek férfi gratulációjára sokan szereltek egybe Muraszombat aranyifjait s lelkesen ünnepeleltek őt, kinek lapunk is melegen gratulál.

— **Kondor Ferenc kitüntetése.** Lapunk múlt számban hírt adtunk Kondor Ferenc állami tanító kitüntetéséről. Ezen hírnök némi kiegészítésre szorul, amennyiben a kiváló tanterfű nemcsak 500 kor. pénzbeli jutalmat kapott, hanem a valóság és közköztudásügyi miniszter a közgazdaság, nevelés és magyarosítás tereén szerzett érdemeinek jutalmazásul elismerő oklevéllel is kitüntette.

— **Schiebits Ignácz nyugdíjaztatása.** A muraszombati áll. elemi iskola érdekében megöszült igazgatója a tanítói pályán egy egész emberöltőt át eltöltött nehéz szolgálata után az idei szűnőidőben nyugdíjaztatását kérte. Epen nem eszalokunk rajta, hogy ez a nyugdíjaztatás csak most négy hónappal a kerény beadása után nyert elfutást. Schiebits Ignáczot végre felmentették feltelegteljes állásától s Halász Ferenc k. tanfelügyelő ideiglenesen november és december hónapokra Takáts R. István tanítót bízta meg az igazgatói teendőik ellátásával.

— **Iparvágyau vasutunk mentén.** A körömd—muraszombati vasut pályásdomb—muraszombati szakaszának kikavicsozására 16000 köbméter kavicsra van szüksége az építési vállalatnak. E ezébből Battánydon kavicsbányát vásárolt a vállalat, melyhez iparvágyánt fognak építeni. Az erre vonatkozó engedély a megpökben érkezett meg a kereskedelmi miniszteriumtól s nem sokára meg lesz a szárnnyalombó közgazgatási bejárása. A vágány a Ratkói-fele teglagyárnál fog kiágazni a fővonalból Vaslak irányában.

— **Kisszombat kölcsöne.** A körömd—muraszombati vasut kiépítését tudvalevőleg elsősorban Vasvármegye nagy anyagi hozzájárulása és a vasutmenten lévő községek aldozatköszégsége tette lehetővé. Kisszombat, a hozzáak legközelebb álló falucska is öszét kívánt venni a vasutépítés költ. segeiben s 2000 koronát szavazott meg annak céljaira. Ezen eszelekedetükert mindenesetre díszret emögelnék a kisszombatiak. De semmi esetre sem szögmelnék rá a díszesetre azért, hogy ezt a kölcsönt olyan szabályzatokkal szavazták meg, hogy a költségmiseret határozatának kénytelen volt megsemmisíteni. Ugyanis község nem névszerinti szavazással határozta el a 2000 koronai törzsrészvényjegyzet, hanem egyszerűen kimondták a határozatot, miután a képviselőtestület nagytöbbséggel ezt így öbjagtotta. Miatán pedig a törvény ilyen eszeleket határozatún előírja a névszerinti szavazást, a miniszter megsemmisítette a község szabályzatán hozott határozatot. Mindezt pedig azért írtuk meg, hogy máskor azok, kiknek hatáskörébe hivatalos kötelezettségünk fogva az ilyen községi funkciók vezetése és dirigálása tartozik, ilyen nagy hibát ne csináljanak.

— **Dr. Varga Gábor betegsége.** A szentgotthárdi takarékpénztári aglás ügyésze, a járás egyik legtekintélyesebb vezer ferida Dr. Varga Gábor már hetek óta súlyos beteg lecszik élet és halál között. Az erős szervezett férfiut rettenetes kör öntötte egybe. Családja elszállította Grázba, ahol ismételt műtéteket végeztek rajta, de fájdalom állapota még mindegyre válságos és a legnagyobb fokban aggasztó. Adja az Isten, hogy a derek férfiut erős szervezete sikeresen meg küzdjön a bajjal s kiváló barátunkat mielőbb forró egészségben üdvözölhessük a közelét mezején.

— **A választási harcok epilógusa.** Elhallgattak már a választási nagy agyuk, ma már csak az apró-cseprő becsületestési és rágalmazási perek a büntető járásbörög előtt. Többekesébbé súlyos büntetések követik ezeket az elszólásokat. Penteken tárgyalta a kir. járásbörög Kupán Ferenc határfalvi tanító bünyéjét, aki a választások után borozás közben a seregközi koreszomban Dr. Perkolab Mihály volt képviselőjelöltöt azt állította, hogy hazaároló gazember, ki csak azért jött a kerületbe, hogy ellenjelöltjétől pénzt eszkarjon ki. A megtartott tárgyalás után a bíróság Kupán Ferencet becsületestési vétségében bünyéncen mondta ki s ezért 40 korona pénzbüntetésre és 31 korona költség megfizetésre ítélte s elrendelte, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után lapunkban közzétesselek. Reméljük ez utolsója volt a választási harcoknak.

— **Elopott szőlőkarok.** Balog Juli zsidóhegyi napszámú asszonyt tetten érték, amídon Árvai Henrik muraszombati kereskedő szőlőjeből karokt lopott. A tetten eres alkalmaival ugyan csak 6 drb szőlőkarot találtak nála, de mivel a presház kamarájából már mintegy 400 drb karó és egyéb tárgyak is hiányzanak, alapos a gyanu, hogy ezeket a lopásokat is Balog Juli követte el. Feljelentette a járásbörögárnál.

— **Veszedelmes hitelező.** Sokál Lajos málnási gazdaember már régóta adósa volt Horváth Mihály málnási lakosnak pár koronájával. Horváth jó darabig türelmetlen várta azt a boldog időt, midőn Sokál Lajos erszenyent előtte meg fogja nyitani, de hiába. Kesőbb türelmet veszítve, beperelte Horváth, de ez meg erre sem fizetett. A múlt napok egyikén aztan Horváth a málnási koreszomban látta mulatni Sokált, ki egyik liter bort a másik után hoztata. Ez végkép ki hozta Horvátot a békéttresből, felragadt egy széklet, s agyonlössel fenyegette Sokált, ha meg nem fizet neki. A nehéz faszék fenyegetőben meredt a levegőbe és Sokál fogal össze vaczogtak hitelezőjének gyilkos tekintetét látva. Mit tehettél egyebet, fizetett mint a köles, de egyben feljelentette Horváthot veszélyes fenyegetésért.

— **A megváltott tyukleves.** A tyukleves kötségyküvli a legjobb leveses ételk egyike, szereti azt mindenki, meg Luthár Ferencné Stevanecz Roza is. De hasonlóképp nagy előszeretettel veselték a tyukleves iránt Horváth Zsuzsa is, kinek ezen ezélelnék még annyival örösböűdök is, hogy a más tyukjából készült levesre fáj a fogá. Luthár Ferencnére esendaki udvarán nagy gondal nevelt és táplált egy levesnek való tyukot. Ez a tyuk azoaban kalandor természetű ki állat volt, mert

gyakran ellátogatott a közeli és távolabbi szomszédok udvaraira is. Sőt amínt megfegyelték, oda szerelt legjobban jártul ahok derek és szépen fejlett kánksok kukorékolta. Ilyen kakasa volt Horváth Zsuzsának is, s az izes levelesnek szánt tyuk gyakran járt a Zsuzsa kakasához gyengéd pasztoróra. Egy ilyen kirándulás alkalmával elfogta Zsuzsa a tyukot, leülte és levest főzött belőle. Nyilván sejtette, hogy ki-é a kaezer tyuk, mert Luthár Ferencnént is megváltatta a fényes tyuk leves lakomára, ki jó étvágyú evett a tulajdon tyukjának levelel. Csak később, mikor a levesnek már emléke a is elmosódott, jött rá Luthárné, hogy Zsuzsa szomszédja a saját tyukjával traktálta meg. Jogtalan elsaljátásért feljelentette őt a járásbörögárnál.

— **A vadászat parazitája.** Régi szokás az, hogy vadászatok alkalmával az öszseregelt nezők elenk figyelemmel kísérik a megeszött nyulakat, megfigyelik azok bővölőhelyeit s aztán rájt ütve, elfoják, megölik és hazaviszik. Hasonló műveletet próbált Györe Mihály szüance a múlt hétfői battyanfalvi vadászaton. Egy megeszött nyul után vetette magát, elfogta s magával akarta czipelni, de a hajtok rájt ütötek és alaposan elverven a mükedvelő nyulászó ifjút, a nyulat elvettek tőle s meg fel is jelentették lopásért.

— **Havazás Muraszombatan.** Laptársunk a Vasvármegye egyik legutóbbi számban arról ad hírt, hogy Muraszombatan nagy hóesés volt. Ugy látszik valaki feltrefalta a colleget, mert nálunk a múlt tél óta meg nem volt hó.

Legujabb.

— Szombat délutáni telefonjelentések. —

— **Andrássy, Apponyi és Kossuth Szombathelyi diszpolgárai.** *Gotthard Sándor* és társai indítványt nyújtottak be Szombathely r. t. város képviselőtestületében, melyben azt indítványozzák, hogy gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter, gróf *Apponyi Albert* közoktatásügyi miniszter és *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter a város diszpolgárait válasszák meg. Az indítványt a képviselőtestület legközelebb fogja rendkívüli közgyűlésben tárgyalni.

— **Vasutunk menetrendjének megállapítása.** Az állampvasutak igazgatósága maúva fogja megállapítani a körömd—muraszombati vasut menetrendjét. Ebben a tárgyban Pósfay Pongrácz a helyi érdekeltség néhány tagját tegnap d. u. 4 órára értekezletre hívta össze. Az értekezlet határozatot lapunk zártáig nem hozott, de azt jelenhetjük, hogy három pár vonatnak beállítását kéri, melyek reggel, déiben és este fognak közlekedni.

— **A szombathelyi Varosi Takarékpénztár válsága.** A fizeteskeptelenen lett Varosi Takarékpénztár válsága szoros kapcsolataiban van a Körömden szekező Vas-Zalamegyei Takarékpénztárral, mely szintén a bukás örvényére került. Ennek igazgatósága is a tegnap napon tartott értekezletet a kibontakozás tárgyában. Ugyancsak érdekelve van a budapesti néptakarékpénztár is. A rendezés dolgat újabbán a Magyar Országos Központi Takarékpénztár vezérigazgatója, *Kallivoda Ferenc* vette a kezébe, aki kormány segélyt akar kieszközölni a zavarba jött pénzintézetek megmentésére.

Apró hirdetések.

A muraszombati járás gazdakör mütrágya, rakárttárt kardos József urnál Muraszombatanál a eszországi Thomas-salak métermázásját 8 korona 30 fillérrét, 16¹/₂ o-s német salak 1 mm. 7 korona 50 fillérrét adja, a szuperfoszfát 50 kilogramm szákokban 4 korona 50 filléren; a tókereszteri rakáturon a eszországi Thomas-salak ára szintén 8 korona 40 fillér; Vashidékutun pedig a szuperfoszfát 50 kilogramm szákokban 4 kor. 25 fillér.

Ninesen vig dana most, csak valahol ott lenn Tarogató zendül, lány dalol, a völgyben.

A leány csak dalol, az öreg kiseri,
Szomorú a nóta: „Oeskay Beresényi.”
Tarogató hangja mindegyre halkabb lesz,
hallottad Oeskay a te gyászadal ez.
Bánatosan zokog, majd menyérvőre harsog,
Ilyen kis jószágba, ki hallott ily hangot?

Meg egyszer zeng a dal most utójjára rola,
Míntha Oeskaynak battyudala volna,
Zeng harsog a nóta, míntha vitar zugna,
Majd mint a harangszó, szomoruan bugyna,
... Aztán újra esend lesz vege a nótanak
Tarogatos, s a lány többé nem notuznak
Kürucz tarogátón évszázadok óta,
Nem hangzott el ilyen szivszagató nóta,

Korhadit fakeresztek süppedt kürucz sírok,
Elmerengék rajtok keservesen sírok,
... Elmerengék néha és a multba látok
Tümenyesen időt ragyogo világot,
Látom Oeskayt a roháno hadavál
A vén tarogatóst barna leányával
Míntha még hallanám, míntha még most is zugna,
Kürucz tarogató szomoruan bugyna
Míntha egyre zugná a tarogatója;
„Arulóktól hazánk az Isten megöjja!”

Korhadit fakeresztek, süppedt kürucz sírok,
Elmereng k rajtok és csak sírok — — sírok.

Vályi Sándor.

Marhasó kapható kilónként 13 filléért, rigai lenmag kilónként 44 filléért Kardos József mura-szombati kereskedésében.

Tiszta pergett méz kapható kilogrammonként 1 koronáron Antauer József bábosnál Mura-szombatban. Nagyobb rendelésnél megfelelő kedvezmény.

Elsőrendű „Rézgátic“ kapható igen olcsó áron a gazdák megbízottjánál, Kardos József mura-szombati kereskedésében.

Könyvtár órák. A mura-szombati gazdákör könyvtára nyitva van hetenként csütörtökön d. e. 11–12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig vasárnaponként 10–11 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Moson Drill, 11 soros vetőgép, részletfizetésre eladó jutányos áron a gazdáköri irodában.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Falusi iskolások olvasó- és tankönyve.

Szerkesztette: Győrfy János.

Kapható Balkányi Ernőnél könyv- és papírkereskedésében Mura-szombat.

100 drb cigarettá hüvely
12 krajcártól felebb. — Kapható
Balkányi Ernő papírkereskedésében Mura-szombat.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlbergi köhögés elleni **czukorkái** kaphatók alulírott gyógyszerárban. — Ki ezen köhögés elleni czukorkákat nyelembe nem veszi, vételezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramelle“ czukorkák fenylevel, orcsólag kiprobált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gégé teltség ellen. — 5120 drb közönsé bizonyítványokkal igazolja ezen szer hathatóságát. Ezen kitűnő gyógyhatású czukorkának csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható Mura-szombatban Böics Béla gyógyszerárban.

500 mezei munkás

kerestetik 1907. május hó 1-től november hó végéig terjedő időre. Vállalkozók mielőbb küldjék be ajánlatukat

báró Biedermann Rezső szentegáti uradalma czimére, Szigetvár posta.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziáiser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghüleséknél,** bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárlások óvatossá kell lenniük és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszeráránál, Budapest.

Dc Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Huzás: november hó 22. és 23.

Akkor vegyen Balkányi Ernő papírkereskedésében

Havas Testvérek tőzsde tagok (Budapest, V., Lipót-körút 17.) bankházából való szerencsés

osztálysorsjegyet.

Úgyanezen jóhírű bank elad mindenféle sorsjegyet részletfizetésre, ad kölcsönöket sorsjegyekre, házakra, földekre és lebonylit

tőzsdeüzleteket.

Huzás: november hó 22. és 23.

kapható Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Mura-szombatban és Alsólendván.

1907. évi

naptárak magyar és vend nyelven

AKI SZAPPANT ISMER, AZ ISMERI A

Sunlight Szappant

Is. Használja a SUNLIGHT-SZAPPAN tiszta, ahogy akarja. Használja tetézése szerint és hasonlítsa össze más szappanokkal. A SUNLIGHT-SZAPPAN előnye minden háztartásban hamarosan szembe fog tűnni.

Egyedüli elarúsító **ASCHER B. és FIA** Mura-szombat és Bellatincz.

Tankönyvek

Írószerek és füzetek, táskák, rajzeszközök festőszerek, az összes iskolai nyomtatványok

BALKÁNYI ERNŐ könyv-, írószer- és papírkereskedésében Mura-szombatban jutányos áron kaphatók.